

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Lubora Veselého a soudkyň JUDr. Elišky Galiazzo a JUDr. Markéty Čermínové ve věci

žalobkyně: **ELTODO, a.s.**, IČO 45274517
sídlem Novodvorská 1010/14, 142 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Ing. Libor H.**, narozený xxx
bytem xxx
zastoupený advokátem JUDr. Janem Nekolou
sídlem Opletalova 1015/55, 110 00 Praha 1

o 19 747 800 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 17. prosince 2019, č.j. 12 C 28/2017 - 510, a usnesení ze dne 2. července 2020, č.j. 12 C 28/2017 - 575,

takto:

- I. Návrh žalobkyně na přerušení řízení se **zamítá**.

- II. Rozsudek soudu I. stupně se ve výroku I. **potvrzuje**.

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Záhrubská

III. Rozsudek soudu I. stupně ve výroku II. a usnesení soudu I. stupně se **zrušují a** věc se v tomto rozsahu **vrací** soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu o zaplacení částky 19 747 800 Kč s úrokem z prodlení z této částky v zákonné výši za období od 30. 11. 2016 do zaplacení (výrok I.) a uložil žalobkyni povinnost zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení, jejichž výše a splatnost bude stanovena samostatným usnesením (výrok II.). Usnesením č.j. 12 C 28/2017 - 575 rozhodl, že náhrada nákladů řízení činí 889 350 Kč a je splatná do 3 dnů od právní moci usnesení.
2. Soud I. stupně vyšel ze zjištění, že dne 17. 8. 2012 uzavřela společnost Centrum Novodvorská (jejímž majoritním akcionářem byl žalovaný) s RNDr. Liborem S. dvě smlouvy o převodu akcií žalobkyně, jejichž hospodářským smyslem a účelem bylo, aby RNDr. S. postupně získal výlučnou kontrolu nad žalobkyní. V roce 2012 došlo k realizaci převodu pouze 50 % akcií žalobce na RNDr. S. s tím, že 49,99 % akcií převedeno nebylo. Zbývající 0,01 % se dostalo do vlastnictví JUDr. Petra Valíše, tehdejšího právního zástupce RNDr. S.. Dne 17. 8. 2012 došlo k uzavření akcionářské smlouvy mezi společností Centrum Novodvorská, RNDr. S. a JUDr. Valíšem, a dále k uzavření další akcionářské smlouvy mezi společností Centrum Novodvorská a RNDr. S.. RNDr. Libor S. od roku 2013 působil v orgánech žalobkyně jako předseda dozorčí rady a od roku 2014 vykonává funkci stávající předsedkyně představenstva Hariclia Mona Sandescu. Dne 1. 2. 2016 po konání valné hromady byla uzavřena smlouva o úplatném převodu 100 % akcií společnosti Centrum Novodvorská mezi Ing. Liborem H., Ing. Jiřím Ř. a RNDr. Liborem S.. Dle smlouvy o převodu 100 % akcií Centrum Novodvorská byl RNDr. S. povinen Ing. H. a Ing. Ř. uhradit úplatu v souhrnné výši 2 000 000 Kč. Současně byla uzavřena i smlouva, jejímž předmětem bylo postoupení pohledávky za společností Centrum Novodvorská vzniklé postupitelům jako akcionářům Centrum Novodvorská v souvislosti se snížením základního kapitálu společnosti Centrum Novodvorská s tím, že pohledávka ke dni postoupení co do výše 407 700 000 Kč trvala. Do úplaty dle smlouvy o postoupení nakonec byla promítnuta reálná hodnota společnosti Centrum Novodvorská odvíjející se od akcií v jejím vlastnictví. Podle této smlouvy se žalobkyně zavázala k úhradě úplaty v celkové výši 325 000 000 Kč oběma postupníkům, tzn. žalovanému a Ing. Jiřím Ř.. Zdeňka Molnárová, předsedkyně dozorčí rady, dne 15. 2. 2016 adresovala e-mail JUDr. Gabriele Mrštné a v kopii Ing. Liboru H. a RNDr. Liboru S., jehož přílohou byla rozvaha Centrum Novodvorská 2015 VZZCN 2015, obrátová předvaha CN 2015, neboli předběžné výsledky společnosti Centrum Novodvorská k 31. 12. 2015, kterou informovala o tom, že některé položky byly zúčtovány až v lednu, a proto bude auditován ještě leden 2016, s návazností na podpis smlouvy dne 1. 2. 2016, neboť nejsou k dispozici výsledky společnosti k 31. 12. 2015 a výsledky k 31. 1. 2016. Ve zprávě vyjádřila přesvědčení, že položka stav účtu jiných závazků B. III. 11. rozvahy neovlivní bod III. 5. smlouvy o úplatném postoupení pohledávek. Dále informovala, že auditor doporučil doúčtovat ekvivalentem finanční investici Eltodo, a.s. a tato položka není k 31. 12. 2015 zúčtována z titulu neukončených výsledků v Eltodo, a.s. Dne 14. 3. 2016 uhradila žalobkyně část úplaty dle čl. III. odst. 1) písm. b) smlouvy převodem z účtu a zbylá část zanikla započtením. Dne 14. 3. 2016 byla mezi žalobkyní jako postupitelem, a žalovaným, jako postupníkem, uzavřena smlouva o postoupení pohledávek a započtení, jejímž předmětem se stalo postoupení pohledávky za společností DOMYNOI s.r.o., IČ 26738996, z titulu kupní smlouvy s převodem nemovitostí zapsaných v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro hlavní město Prahu, Katastrální pracoviště Praha, na listu

vlastnictví č. 1495, k. ú. Lhotka, obec Praha. Úplata z této postupní smlouvy přitom byla započítána na část pohledávky žalovaného z titulu smlouvy o postoupení pohledávek a žalovanému tak byla uhrazena jen částka 19 747 800 Kč. Ze zprávy z prověrky ze dne 21. 12. 2015 vyplývá, že společnost vykazuje ve svých aktivech 50 procentní podíl akcií na Eltodo, a.s. v účetní hodnotě 584 mil. Kč. Reálná hodnota těchto akcií se přitom pohybuje okolo 300 - 400 mil. Kč, z čehož vyplývá negativní dopad do vlastního kapitálu ve výši 184 až 284 mil. Kč. Ve schválené a auditované účetní závěrce společnosti Centrum Novodvorská, a.s. sestavené ke dni 31. 12. 2015 je vyjádřena účetní hodnota předmětných akcií žalobkyně uvedena částkou 333 865 000 Kč. Žalobkyně uplatnila u žalovaného slevu z úplaty ve výši 250 732 143,43 Kč ve smyslu čl. III. odst. 5 smlouvy o úplatném postoupení pohledávek ze dne 1. 2. 2016 s tím, že v rozvaze společnosti, která byla součástí zprávy z prověrky ze dne 21. 12. 2015, představovala účetní hodnota akcií žalobkyně ve vlastnictví společnosti Centrum Novodvorská částku 584 597 143,43 Kč, zatímco v účetní závěrce sestavené ke dni 31. 12. 2015 účetní hodnota akcií klesla na částku 333 865 000 Kč, a vyzvala jej k vrácení pohledávky ve výši 19 747 800 Kč, kterou žalovanému poukázala bankovním převodem dne 14. 3. 2016. Dne 12. 12. 2016 žalobkyně od smlouvy o postoupení pohledávky a započtení odstoupila.

3. Po právní stránce posoudil věc dle § 1879 a násl. o. z. a § 545 a § 555 o. z. vycházející z § 556 odst. 2 a § 558 o. z. a dovedl, že k posouzení ujednání čl. III bod 5 smlouvy bylo nutno zkoumat úmysl jednajícího s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 5281/2016, jakož i sp. zn. 32 Odo 860/2005, sp. zn. 32 Cdo 1893/2011, když toto ustanovení strany včlenily z důvodu ochrany žalobkyně (pro případ nesouladu odborných závěrů 2 dokumentů). Z výslechu účastníků i svědků Harlicie Mony Sandescu, RNDr. S., žalovaného, JUDr. Mrštné, JUDr. Vališe, Ing. Ryneše, Ing. Ř. a paní Molnárové ve spojení s listinnými důkazy dovedl, že podstata žalobního nároku tkví v rozdílu, jenž vznikl výhradně užitím jiné metodiky. Ke změnám majetku a závazků společnosti Centrum Novodvorská, a.s. v rozhodné době (době od uzavření smlouvy do 31. 12. 2015) nedošlo. Všechny strany věděly, že hodnotu dle zprávy z prověrky je třeba brát s rezervou, neboť nejde o reálnou hodnotu (jak vypověděl Ing. Ryneš). Případné sankce za nově vyvstalé závazky společnosti Centrum Novodvorská v pozdějším období po 31. 12. 2015, např. prodej Národního domu v Karlových Varech, se nemohou odvíjet od sporného ustanovení čl. III bod 5, což vyplývá ze systematiky smlouvy. Uvedl rozpory ve výpovědích paní Sandescu a RNDr. S. (k metodě se blíže nevyjádřil a nedostatečnost celé transakce spatřoval v neuskutečnění prodeje Národního domu v Karlových Varech), naproti tomu paní Sandescu zastávala názor o absenci zásadního vlivu auditorem použitých rozdílných metod na výsledek auditorské zprávy. Proti její výpovědi stojí svědectví Ing. Ryneše, který objasnil, že žádný nepředvídatelný závěr ze závěrečné zprávy auditora k účetní závěrce nevyšel najevo. Ke změně reálné hodnoty akcií nedošlo, došlo jen ke změně metody oceňování. Vazbu k nakládání s danou nemovitostí by mohla mít úplata dle čl. III odst. 2 písm a) smlouvy, avšak čl. III odst. 5 cílí na jiné časové období, spadá do doby před uzavřením smlouvy. Žalobkyně svůj nárok na slevu uplatnila v listopadu 2016, zatímco zpráva auditora byla k dispozici již od 11. 3. 2016. Rovněž výpovědi svědkyně Molnárové a Ing. Ř. dokumentují znalost RNDr. S. a paní Sandescu o celkovém hospodářském stavu společnosti, tedy i její zbylé části představující 49,9 % majetku žalobkyně ve vlastnictví Centrum Novodvorská, a.s. Nepodařilo se zjistit, která ze stran vypracovala smlouvu jako první, JUDr. Vališ vypověděl, že smlouvu netvořil, JUDr. Mrštná uvedla, že první návrh vytvářel JUDr. Vališ a uvedený článek byl již do smlouvy zapracován a nebyl mezi stranami sporný. JUDr. Vališ potvrdil, že k úpravám sporného článku nedošlo, pro strany bylo podstatné, aby byl určen způsob výpočtu ceny nezávisle na stranách, aby byl nastaven automatismus na základě konečného auditu. K jednoznačným závěrům o vůli stran při uzavírání smlouvy se nepodařilo dospět, avšak lze dovést ve smyslu § 556 o. z. z přílohy, již je zpráva z prověrky Centra Novodvorská a.s. (sice jen předběžná), avšak auditor upozorňuje, že reálná hodnota akcií se pohybuje v jiné cenové

hladině, než jaká byla zjištěna na podkladě metody dosud užívané společností Centrum Novodvorská, a.s., tj. metody historických pořizovacích cen. Srozumitelně auditor vysvětlil a upozornil nabyvatele na rizika spojená s budoucí zápornou hodnotou vlastního kapitálu. S tímto rizikem po komplexním obeznámení se stavem společnosti, byl nabyvatel seznámen při uzavření smlouvy o úplatném postoupení pohledávek dne 1. 2. 2016. Zpráva auditora k účetní závěrce ke dni 31. 12. 2015 žádné nové zprávy neobsahuje. Stav majetku byl oběma stranám znám, strany stvrdily podpisy na smlouvě, že znají přílohu č. 1 smlouvy. Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků ve výši 250 732 Kč odpovídají rozdílu v dlouhodobém finančním majetku mezi rozvahou k 30. 11. 2015 pořizenou metodou historických pořizovacích cen a rozvahou k 31. 12. 2015 pořizenou metodou ekvivalence. Žalobkyně provedla v březnu 2016 zápočet své pohledávky vůči pohledávce žalovaného ve smyslu čl. III odst. 2 písm. b) postupní smlouvy, přičemž nárok na slevu uplatnila až v listopadu 2016, tj. po 8 měsících od vyhotovení zprávy auditora k účetní závěrce, tím dala najevo, že její krok je vyvolán jinou skutečností než tou, která spočívá v poctivém obchodním styku. RNDr. S. uvedl, že on sám podmínil prodejem Národního domu v Karlových Varech splatnost pouze jediné ze 4 splátek. O nákladech řízení rozhodl dle § 142 odst. 1 o. s. ř.

4. Samostatným usnesením určil výši nákladů řízení vycházející z odměny ve výši 52 200 Kč za 14 úkonů právní služby, tomu odpovídajícímu paušálu a DPH.
5. Proti rozsudku podala žalobkyně odvolání a navrhla jej změnit a žalobě vyhovět. Vytýká soudu I. stupně nesprávná skutková zjištění, nepřezkoumatelnost rozhodnutí, zdůrazňujíc jednak, že spor je mezi žalobkyní a žalovaným, a nikoli mezi RNDr. S. a žalovaným, dále zaměnitelnost skutkových a právních závěrů. Není pravdou, že by do úplaty dle smlouvy o postoupení byla promítnuta reálná hodnota Centrum Novodvorská, a.s. (dále jen „CN“), odvíjející se od akcií v jejím vlastnictví. Cena za pohledávky ujednaná v odst. III 1 smlouvy o postoupení je pouze cenou za postoupení pohledávky ve výši 407 700 000 Kč stanovenou dohodou stran na cenu za postoupení ve výši 325 000 000 Kč. RNDr. S. žádný rozhodující vliv na ELTODO, a.s. v době uzavírání smlouvy neměl. Předmětem tohoto sporu je výklad čl. III. smlouvy o cesi (zejména odst. 5 ve spojení s odst. 1). Nesouhlasí s výkladem provedeným soudem I. stupně, neboť je zřejmý již z jazykového výkladu a není nutno zkoumat vůli stran. Soudu I. stupně vytýká, že v bodu 8 převzal bez dalšího část rozsudku ve věci vedené pod sp. zn. 21 C 211/2017 u téhož soudu proti Ing. Ř., v němž sice byl vydán stejný rozsudek, avšak skutkový stav byl odlišný. Akceptací čl. III. odst. 5 se strany jednoznačně dohodly na snížení ceny za pohledávku, pokud žalobkyně po uzavření smlouvy zjistí jakýkoli relevantní rozdíl ve výši srovnatelných dat vykázaných v rozvaze, výkazu zisků a ztrát, přesahující 1 000 000 Kč, což žalovaný sám potvrdil při jednání dne 18. 9. 2018. Soud I. stupně provedl množství důkazů, aniž by z nich vyvodil skutková zjištění. Uvěřil přitom paní Molnárové a Ing. Ř., kteří mají zásadní zájem na úspěchu žalovaného ve sporu. I kdyby posuzoval odst. 5 podle § 556 odst. 2 a § 558 o. z. s ohledem na vůli stran, dospěje ke stejné interpretaci jako jazykovým výkladem. Je třeba vycházet z toho, jak sporný článek chápaly strany sporu, bylo zjištěno, že aktivace čl. III odst. 5 vedoucí ke snížení ceny byla podmíněna zjištěným objektivním rozdílem ve výši dat promítající se do hodnoty majetku a vlastního kapitálu společnosti CN, tento rozdíl mohl být zjištěn z rozvahy, výkazu zisků a ztrát, obsažených z prověrky CN (obsahující předběžnou závěrku k 31. 11. 2015) a auditované účetní závěrky k 31. 12. 2015. Skutkový závěr vyvozený v bodu 13 rozsudku nemá oporu v provedeném dokazování, z ničeho nevyplývá, že by o sepsání smlouvy o cesi požádal JUDr. Mrštnou RNDr. S. a Ing. H.. Nesouhlasí s popíráním věrohodnosti výpovědi JUDr. Valíše, který jednoznačně vysvětlil dopad prodeje hotelu na cenu za postoupení pohledávek, a přímo ze smlouvy plyne, že prodej hotelu by měl vliv na hospodářský výsledek CN, což vyplývá mj. z účetní závěrky ELTODO, a.s. za rok 2015, v níž jsou zachyceny opravné položky ze zápůjčky společnosti, která hotel provozovala, tento důkaz byl sice proveden, avšak nebyly

z něj učiněny žádné závěry. V době řešení smlouvy o cesi vystupoval žalovaný i na straně žalobkyně (člen statutárního orgánu). Jak paní Sandescu, tak i RNDr. S. vypověděli, že čl. III odst. 5 upravoval mechanismus pro snížení ceny za postoupení pohledávek tak, aby odrážel jejich reálnou hodnotu. Soud I. stupně zcela opomněl, že účel čl. III odst. 5 i jeho dopad učinily strany mezi sebou nesporným, když jeho účelem bylo zajistit ochranu žalobkyně (zjevně proti případnému snížení hodnoty a dobytosti postupovaných pohledávek). Zpráva z prověrky je podstatná pro výklad celého čl. III smlouvy o postoupení, upozornila na 2 rizika, jedním je nejistá pohledávka za 1. FK Příbram a druhým nadhodnocení akcií žalobkyně v majetku CN s negativním dopadem do vlastního kapitálu CN ve výši až 284 mil. Kč. Zpráva k účetní závěrce byla zpracována Ing. Rynešem k 11. 3. 2016, datum zpracování nelze ztotožňovat s datem předání. Platba musela být zadána nejpozději 11. 3. 2016, tedy v den, kdy byla teprve zpráva k účetní závěrce vyhotovena. I kdyby žalobkyně zprávu dostala ihned, neměla prostor se s ní důkladně seznámit. Audit byl hotov v pátek 11. 3., předán byl dle výpovědi i mailu Z. Molnárové žalobkyni teprve 18. 3. 2016, poté co již bylo plněno. Vyslovila nesouhlas se závěrem soudu I. stupně ohledně použití metod. Metoda ekvivalence i metoda pořizovacích cen jsou z pohledu vedení účetnictví v zásadě zcela rovnocenné metody. Ing. Ryneš potvrdil, že rozdíl v hodnotě byl dán primárně v důsledku skutečnosti, že CN (za její účetnictví byl odpovědný žalovaný) neměla vytvořeny opravné položky, které tvořit měla. Sám auditor vyvrací závěr, že rozdíl v hodnotě majetku vznikl pouze v důsledku použití jiné účetní metody. Jedinými členy představenstva i jedinými akcionáři byli žalovaný s Ing. Ř., a tyto byli jedinými oprávněnými osobami k rozhodnutí o zvolené účetní metodě. Žalobkyně žádný vliv neměla. Bylo zjištěno, že rozdíl není primárně dán změnou oceňovací metody účetní hodnoty akcií žalobkyně v majetku CN, ale tím, že při použití metody historických cen (ocenění podle nominální hodnoty) nebyly v účetnictví CN vytvořeny odpovídající opravné položky, které měly být podle výpovědi Ing. Ryneše vytvořeny i vykázány. Žalovaný si musel být vědom, že data obsažená v rozvahové části předběžné účetní závěrky CN ve zprávě z prověrky jsou nadhodnocená a nutně musí dojít v řádné auditované účetní závěrce k jejich ponížení. Prodej hotelu je zásadní pro výklad předmětného článku, protože má zásadní dopad na účetnictví CN a do výše vlastního kapitálu společnosti s odkazem na nevytvořené opravné položky. To bylo prokázáno výpovědí svědků RNDr. S., Ing. Ř. i JUDr. Valíše. Obě strany počítaly s prodejem hotelu v době před uzavřením smlouvy o postoupení, nejpozději bezprostředně po jejím uzavření, a zároveň počítaly s úhradou veškerých pohledávek žalobkyně za těmito společnostmi. Z prodeje hotelu měla mít žalobkyně garantovaný příjem minimálně ve výši vrácení zápůjček tj. 305 mil. Kč, ale tento prodej by jejich uspokojením vedl i k rozpuštění vytvořených opravných položek a výrazně vyššímu vlastnímu kapitálu žalobkyně, do něhož se opravné položky vždy promítají. Dále namítá, že soud I. stupně důkazy hodnotil v rozporu s § 132 o. s. ř., některá skutková zjištění, jsou v přímém rozporu se skutečnou výpovědí Ing. Ryneše. Nesouhlasí se závěrem, že účinky koncentrace řízení nastaly k 18. 9. 2018. Paní Sandescu byla fakticky soudem I. stupně poučena jako svědkyně, ačkoli je v protokolu uveden účastník řízení, čísla listu protokolu 492 - 496 nesouhlasila, žalobkyně opakovaně musela vysvětlovat a identifikovat jednotlivé položky v důkazech.

6. Proti usnesení č.j. 12 C 28/2017 - 575 podala žalobkyně odvolání a navrhla, aby byla náhrada nákladů řízení přiznána žalobkyni. Namítá, že z ničeho nevyplývá, že jednání dne 3. 9. 2019 mělo přesáhnout 2 hodiny. Není jasné, o jaké podání se jedná, byla-li přiznána náhrada za vyjádření ze dne 3. 12. 2019 (nejblíže je podání datované 2. 12. 2019), nadto se jedná o neúčelné náklady, podání nebylo vyžádáno soudem a návrhy mohly být předneseny při ústním jednání. Uzavřel-li soud I. stupně, že koncentrace řízení nastala 18. 9. 2018, pak nesprávně rozhodl, přiznal-li úkony žalované po koncentraci řízení, tj. vyjádření ze dne 17. 10. 2018, 17. 5. 2019, 3. 10. 2019 a 3. 12. 2019. Protože soud I. stupně nesprávně určil počet úkonů právní služby, nesprávně stanovil též výši paušální náhrady. Vytýká soudu I. stupně, že nesprávně rozhodl, pokud uvedl, že „žalobce je povinen zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení, jejich výše a splatnost bude stanovena samostatným usnesením“;

v rozporu se zásadou hospodárnosti, a žádá, aby odvolací soud rozhodl o spojení řízení dle § 112 o. s. ř. (tedy řízení o odvolání proti rozsudku i odvolání proti usnesení o nákladech řízení).

7. Žalovaný ve vyjádření k odvolání navrhl rozsudek i usnesení potvrdit. Ve vztahu k provedení a hodnocení důkazů žalovaný neshledává v postupu soudu nic protizákonného. Při provádění dokazování žádná ze stran neměla námitek, obě strany měly možnost se k provedenému dokazování vyjádřit. Rozsudek splňuje veškeré požadavky na odůvodnění dle § 157 odst. 2 o. s. ř. s odkazem na nálezy Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 3902/11, skutkový stav je popsán s odkazy na jednotlivé důkazy, je logicky zhodnocen a nevznikají pochybnosti, jakými úvahami se soud I. stupně řídil. Skutkový stav byl zjištěn úplně a správně. Z provedeného dokazování totiž vyplývá, že úplata za postoupení pohledávky byla sjednána s ohledem na vědomí všech účastníků o hodnotě společnosti Centrum Novohradská a.s., resp. jejích jediných aktiv, 49, 99 % akcií žalobkyně. Čl. III odst. 5 smlouvy o postoupení byl zakotven pro případ, že by se objevily nové závazky společnosti Centrum Novohradská a.s., o kterých RNDr. S. nevěděl, nikoli pro případ, že dojde k formálním změnám v účetnictví, a nikoli z důvodu potřeby ověření skutečné hodnoty akcií žalobkyně (kterou smluvní strany znaly), na odlišnou účetní a reálnou hodnotu 49,99 % akcií žalobkyně ve vlastnictví Centrum Novohradská a.s. byla žalobkyně upozorněna přímo v příloze smlouvy o postoupení pohledávky (v tzv. "předběžném auditu", který byl proveden k 21. 11. 2015), tedy případný "rozdíl v datech" nelze vykládat bez přihlídnutí k tomuto upozornění; žádný tvrzený "rozdíl v datech" v účetních závěrkách ani nikdy nevznikl, rozdíl je toliko účetní, vzniklý v důsledku použití oceňovacích metod; nedošlo k žádnému tvrzenému změně v hodnotě majetku, zejména ke změně hodnoty akcií žalobkyně; čl. III. odst. 5 smlouvy o postoupení pohledávek nebyl nijak spojen s problematikou prodeje hotelu v Karlových Varech. Mezi účastníky je nesporné, že přílohou smlouvy o postoupení pohledávek bylo upozornění na skutečnost, že reálná hodnota 49,99 % akcií není 584 mil. Kč, ale pohybuje se okolo 300 - 400 mil. Kč a odvíjí se od vlastního kapitálu žalobkyně. Tyto akcie představovaly jediný majetek společnosti Centrum Novodvorská a.s. Proto se ve smlouvě neobjevila úplata 584 mil. Kč odpovídající účetní položce "dlouhodobý obchodní majetek", ale právě částka 325 mil. Kč. RNDr. S. fakticky ovládal společnost žalobkyně, znal její hospodářské výsledky (od roku 2012 se účastnil podnikání ve skupině ELTODO se záměrem nabýt 100 % účast, od roku 2014 působila jako předsedkyně představenstva paní Mona Sandescu, xxx xxx xxx, a jedenkrát měsíčně probíhala jednání představenstva; Ing. Ryneš vypověděl, že ke dni 21. 11. 2015 věděl, kolik přibližně bude vlastní kapitál žalobkyně, uvedl též, že účelem zprávy z prověrky společnosti Centrum Novodvorská a.s. ke dni 21. 11. 2015 nebylo stanovení předběžných účetních výsledků (jak se snaží dovodit žalobkyně), ale prověření aktiv a závazků; svědek uvedl, že o hodnotě akcií neměli účastníci pochybnosti. Jeví se tak nelogické, aby docházelo k ponižování úplaty za postoupení pohledávky, aniž by došlo k jakémukoli snížení hodnoty majetku společnosti Centrum Novodvorská a.s., tím spíše za situace, kdy rozdíl mezi účetní a skutečnou hodnotou byl zmíněn v příloze smlouvy o postoupení pohledávky. Vyjádřil se k použití rozdílných metod účtování, když soud z dokazování zjistil, zejména z mailu Z. Molnárové ze dne 15. 2. 2016, přípisu Ing. Ryneše ze dne 22. 2. 2019 a z jeho výpovědi, kdy potvrdil, že hodnota rozdílu v účetních dokumentech nesvědčí o změně majetkových poměrů, ale odráží použití jiné účetní metody, výslovně uvedl, že nedošlo ke změně hodnoty akcií. Jako nesmyslné považuje tvrzení o významu prodeje hotelu, který je řešen primárně v čl. III odst. 2 písm. a) smlouvy, smlouva byla uzavřena až v roce 2016, tedy jakékoli transakce uskutečněné v tomto roce se nemohly nijak promítnout do účetních dat za rok 2015 (a to ani ve formě opravných položek). Koncem února 2016 Mona Sandescu sdělila zájemci, že prodej hotelu se neuskuteční, přesto však o několik týdnů později žalobkyně hradí splátku úplaty, přestože již žalobkyně věděla, že dle jejího tvrzení tak zásadní transakce nebude uskutečněna, a že bude uplatňovat slevu z úplaty dle čl. III. odst. 5 smlouvy. Považuje za správnou úvahu soudu I. stupně, že nárok žalobkyně neexistuje a čl. III. odst. 5 smlouvy nemohl být zakotven pro případ, že bude použita jiná účetní metoda, když účetní závěrka ověřená

auditorem byla vyhotovena k 11. 3. 2016, tedy předcházela úhradě úplaty. Obě smluvní strany znaly hodnotu majetku společnosti Centrum Novodvorská a.s. a neexistovala žádná pochybnost o hodnotě akcií. Žalovaný se ztotožnil se závěrem soudu I. stupně, že ze svědeckých výpovědí nebylo možné jednoznačně určit vůli smluvních stran, výklad vůle byl proveden v souladu s konstantní judikaturou, odkázal na nálezy Ústavního soudu sp.zn. II. ÚS 571/06, I. ÚS 2061/08, I. ÚS 331/98 a rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 23 Cdo 3562/2012.

8. Žalovaný dále navrhl potvrdit napadené usnesení jako věcně správné, když dne 3. 9. 2019 proběhlo několikahodinové jednání, bylo vyslechnuto 6 osob, a formální vada spočívající ve skutečnosti, že z protokolu o jednání nevyplývá doba trvání, nic nemění na tom, že přesáhlo 2 hodiny. Formalisticky přistupuje žalobkyně i k podání ze dne 2. 12. 2018, jedná se o chybu v psaní, náhrada žalovanému náleží, neboť soud I. stupně požádal o písemné vyjádření s ohledem na délku jednání. Nesmyslné je tvrzení, že by neměla být přiznána náhrada nákladů řízení za žádné vyjádření po koncentraci řízení. Nadto to byla žalobkyně, kdo zbytečně řízení zatěžovala obsáhlými podáními.
9. V podání ze dne 26. 11. 2020 žalobkyně odkázala na obsah odvolání, když vyjádření žalované neobsahuje žádné nové skutečnosti. Selektivní výběr a hodnocení důkazů vyvolává zásah do práva žalobkyně na spravedlivý proces s odkazem na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 397/06, sp. zn. III. ÚS 2750/16, sp. zn. I. ÚS 354/15, sp. zn. II. ÚS 1966/16 a Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 3025/2009 a sp. zn. 30 Cdo 232/2014.
10. Žalobkyně navrhla přerušení řízení do doby rozhodnutí dovolání ve věci vedené u Nejvyššího soudu pod sp. zn. 33 Cdo 3318/2020 proti rozsudku Městského soudu v Praze č.j. 13 Co 365/2019-618, s nímž žalovaná vyslovila nesouhlas. Odvolací soud nevyhověl návrhu žalobkyně, neboť neshledal podmínky pro přerušení řízení ve smyslu § 109 odst. 2 písm. c) o.s.ř. (výrok I.). Ačkoli je podstatou sporu taktéž výklad čl. III. odst. 5 smlouvy o postoupení pohledávek, byl v řízení vedeném u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 21 C 211/2017-477 (za účasti žalobkyně proti Ing. Ř.) proveden jiný okruh důkazů než v souzené věci, tudíž tuto zásadní otázku musí odvolací soud vyřešit sám.
11. Odvolací soud přezkoumal z podnětu podaného odvolání napadený rozsudek včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1 a 5 o. s. ř.), a dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné.
12. Není důvodná odvolací námitka odvolatelky, že rozsudek je nepřezkoumatelný (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 2543/2011, ze dne 25. 6. 2013).
13. Soud I. stupně provedl rozsáhlé dokazování, podrobně zjistil skutkový stav a veškeré důkazy řádně hodnotil dle § 132 o. s. ř. jednotlivě i komplexně v jejich vzájemné souvislosti přihlížeje ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, a věc správně posoudil i po právní stránce.
14. Dne 1. 2. 2016 uzavřeli žalovaný Ing. Libor H. jako postupitel 1 a Ing. Ř. jako postupitel 2 a žalobkyně jako postupník smlouvu o úplatném postoupení pohledávek dle § 1879 a násl. o. z., jejímž předmětem bylo postoupení pohledávek postupitelů za společností Centrum Novodvorská, a.s. za sjednanou úplatu v celkové výši 325 000 000 Kč (299 000 000 Kč ve prospěch žalovaného a 26 000 000 Kč ve prospěch Ing. Ř.). Současně s touto smlouvou byla dne 1. 2. 2016 mezi žalovaným, Ing. Ř. jakožto převodci a RNDr. Liborem S. jakožto nabyvatelem uzavřena smlouva o převodu 100 % akcií společnosti Centrum Novodvorská, a.s. za úplatu v celkové výši 2 000 000 Kč (1 839 879 Kč ve prospěch žalovaného a 160 121 Kč ve prospěch Ing. Ř.). Společnost Centrum Novodvorská, a.s. byla vlastníkem 49,99 % akcií

žalobkyně. Důvodem formy transakce prostřednictvím takto koncipovaných dvou smluv byl daňově výhodnější způsob, jak uvedl žalovaný. Tato transakce časově navazovala na prvou fázi realizovanou již v roce 2012, jejímž výsledkem bylo, že RNDr. S. nabyt 50,1 % akcií ELTODO, a.s. za úplaty 400 000 000 Kč. Účelem, kterého strany chtěly dosáhnout a který sledovali všichni účastníci této transakce, bylo, aby RNDr. S. nabyt 100 % akcií společnosti ELTODO, a.s. a zároveň, aby převodci obdrželi úplatu, která bude odpovídat reálné hodnotě předmětných akcií, tedy aby si účastníci poskytli vzájemně odpovídající plnění dle § 1792 a § 1793 o. z.

15. Pro výklad adresovaného právního jednání je určující skutečná vůle jednajícího, která byla anebo musela být známa adresátovi, již je třeba upřednostnit před jejím vnějším projevem (např. objektivním významem užitých slov). Právní jednání se posuzuje podle svého obsahu (§ 555 odst. 1 o. z.). Na rozdíl od právní úpravy v předchozím občanském zákoníku [zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, účinný do 31. 12. 2013 (dále též „obč. zák.“)], podle níž bylo třeba právní úkony vyjádřené slovy vykládat nejenom podle jejich jazykového vyjádření, ale zejména též podle vůle toho, kdo právní úkon učinil, není-li tato vůle v rozporu s jazykovým projevem (§ 35 odst. 2 obč. zák.), a ve vztahu k níž dovolací soud ve své ustálené judikatuře dovedl, že podmínkou pro přihlídnutí k vůli účastníků je to, aby nebyla v rozporu s tím, co plyne z jazykového vyjádření úkonu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 26. 11. 1998, sp. zn. 25 Cdo 1650/98, rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 12. 2002, sp. zn. 25 Cdo 1116/2001), právní úprava v zákoně č. 89/2012 Sb., účinném od 1. 1. 2014, opouští důraz na formální hledisko projevu, typický pro předchozí občanský zákoník (srov. zejména ustanovení § 35 odst. 2 obč. zák.), a klade větší důraz na hledisko skutečné vůle jednajících osob. Základním hlediskem pro výklad právního jednání je podle právní úpravy účinné od 1. 1. 2014 úmysl jednajícího (popřípadě – u vícestranných právních jednání – společný úmysl jednajících stran), byl-li takový úmysl druhé straně (adresátovi projevu vůle) znám, anebo musela-li (musel-li) o něm vědět. Při zjišťování tohoto úmyslu je třeba vycházet z hledisek uvedených v ustanovení § 556 odst. 2 o. z. a přihlídnout též k praxi zavedené mezi stranami v právním styku, k tomu, co právnímu jednání předcházelo, i k tomu, jak strany následně daly najevo, jaký obsah a význam právnímu jednání přikládají. Teprve v případě, že ani za použití uvedených výkladových pravidel nelze zjistit úmysl jednajícího, se uplatní objektivní metoda interpretace a projevu vůle se přisuzuje význam, jaký by mu zpravidla přikládala osoba v postavení toho, jemuž je projev vůle určen (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2017, sp. zn. 21 Cdo 5281/2016, či sp. zn. 29 Cdo 61/2017, ze dne 31. 10. 2017).
16. V projednávané věci bylo skutečnou vůlí smluvních stran při uzavírání předmětných smluv, aby žalobkyně za převod 49,99 % akcií zaplatila žalovanému a ing. Ř. úplatu odpovídající jejich reálné skutečné hodnotě ve výši kolem 330 000 000 Kč (jakožto poloviny finančního majetku společnosti ELTODO, a.s., jak vysvětlil svědek Ing. Ryneš vycházející z jeho výpovědi, že hodnota celého majetku žalobkyně činila 660 000 000 Kč), čemuž odpovídala účastníky sjednaná úplata ve výši 325 000 000 Kč. Takto účastníky sjednané vzájemné plnění jim bylo v době uzavření smluv dne 1. 2. 2016 zcela srozumitelné a neměli o tomto plnění pochybnosti. Přílohou smlouvy o úplatném postoupení pohledávek byla zpráva z prověrky Centra Novodvorská, a.s. ke dni 30. 11. 2015 vypracovaná společností EURO – Trend Audit, a.s. (dále jen předběžný audit). Z rozvahy, jež byla přílohou zprávy sice vyplývá, že dlouhodobý finanční majetek a podíly v ovládaných a řízených osobách činí 584 597 143,43 Kč, avšak zpráva též obsahovala upozornění v bodu 3. závěru prověrky, že „společnost vykazuje ve svých aktivech 50 % podíl akcií na ELTODO, a.s. v účetní hodnotě 584 mil Kč. Reálná hodnota těchto akcií se podle našeho názoru pohybuje okolo 300 - 400 mil. Kč, z čehož vyplývá negativní dopad do vlastního kapitálu ve výši 184 - 284 mil. Kč, což může vést k zápornému vlastnímu kapitálu, který bude muset vlastník společnosti - žalobkyně, řešit v souladu se zákonem o obchodních korporacích (obvykle zvýšení vlastního kapitálu nebo likvidace).“ Účelem transakce bylo nabytí

akcií představujících 100 % podíl na základním kapitálu společnosti Centrum Novodvorská, a.s. a za tím účelem ovládnutí a kontrola nad společností žalobkyně. V řízení bylo prokázáno, že se upozornění týkající se reálné hodnoty akcií žalobkyni dostalo ještě před podpisem předmětné smlouvy, a dále z emailové korespondence ze dne 15. 2. 2016 paní Molnárové vyplývá, že žalobkyně byla o výsledcích účetní závěrky společnosti Centrum Novodvorská, a.s. za rok 2015 informována téhož dne, nejpozději však dne 9. 3. 2016. RNDr. S. se stal předsedou představenstva této společnosti dne 1. 2. 2016, tedy ve stejný den, kdy došlo k podpisu předmětné smlouvy, a od tohoto dne byl oprávněn jednat jménem společnosti Centrum Novodvorská, a.s. Účetní závěrka byla schválena auditorem dne 11. 3. 2016, částečná platba úplaty byla přitom provedena dne 14. 3. 2016, avšak žalobkyně teprve po 8 měsících začala tvrdit, že jí nebyla známa skutečná hodnota akcií a že vycházela z mylného přesvědčení o jejich skutečné hodnotě, přestože RNDr. S. byl předsedou dozorčí rady společnosti ELTODO, a.s., a předsedkyní představenstva byla paní Sandescu, jeho družka. Oba se přitom podíleli na chodu a řízení žalobkyně, účastnili se pravidelných porad představenstva, které se konaly jednou měsíčně. Aktuální hodnota majetku žalobkyně i společnosti Centrum Novodvorská a.s. tak musela být všem osobám podepisujícím smlouvu známa z výkonu jejich funkcí v orgánech společnosti.

17. Z článku III. odst. 5 smlouvy o úplatném postoupení pohledávek vyplývá, že „výše úplaty za postoupení pohledávky 1 a 2 je stanovena na základě zprávy z prověrky Centra Novodvorská, a.s. zpracovaného Euro - Trend Audit, a.s. ze dne 21. 12. 2015, který tvoří přílohu č. 1 a účetní závěrku Centrum Novodvorská k 31. 12. 2015“. Z provedeného dokazování výkladem podle § 555 - § 557 o. z. vyplynulo, že důvodem zpracování předběžného auditu nebylo stanovit reálnou hodnotu 49,99 % akcií, když dohoda účastníků o ceně ve výši 325 000 000 Kč se neodvívěla od zjištění obsažených v předběžném auditu nebo v účetní závěrce, ale byla sjednána na základě vědomosti smluvních stran o aktuální výši vlastního kapitálu žalobkyně z titulu výkonu jejich funkcí, jak potvrdil svědek Ing. Ryněš, který logicky a přesvědčivě vysvětlil, jak k této částce účastníci dospěli. Ujednání v čl. III. odst. 5 věta druhá smlouvy se vztahuje pouze na nepředvídatelný rozdíl, o němž účastníci v době uzavření smlouvy nevěděli a ani vědět nemohli.
18. Společnost Centrum Novodvorská, a.s. účtovala metodou historických pořizovacích cen, zatímco společnost ELTODO, a.s. účtovala metodou ekvivalence, po převzetí společnosti Centrum Novodvorská, a.s. dne 1. 2. 2016 došlo s vědomím představenstva společnosti ELTODO, a.s. podle doporučení auditora ke změně oceňovací metody, tak aby se sladily účetní jednotky a oceňovací rozdíl mezi metodou historických pořizovacích cen (584 000 000 Kč) a oceněním metodou ekvivalence k 31. 12. 2015 podle auditované účetní závěrky (334 000 000 Kč) představuje pouze jinou účetní hodnotu od reálné hodnoty, na což však auditor Ing. Ryněš upozornil v bodu 3 závěru zprávy z prověrky Centra Novodvorská, a.s. Soud I. stupně proto nepochybil, zamítl-li žalobu jako nedůvodnou, když žalobkyni žádný nárok na slevu podle čl. III. odst. 5 smlouvy nevznikl. Protože nebyly splněny předpoklady pro odstoupení od smlouvy, nemůže se žalobkyně domáhat ani vrácení žalované částky.
19. Soud I. stupně přesvědčivě a logicky odůvodnil, z jakých důkazů vycházel, jak jednotlivé výpovědi svědků či účastníků hodnotil, a odvolací soud nemá důvod mu cokoli vytknout. Sama okolnost, že žalobkyně nepovažuje výslech svědkyně Molnárové a Ing. Ř. za věrohodný, na tom nemůže ničeho změnit. Soud I. stupně též přesvědčivě objasnil, proč nevyšel z výpovědi JUDr. Valíše, který v rozporu s výpovědí JUDr. Mrštne uváděl, že smlouvu nekoncepoval. Prodej hotelu ND Karlovy Vary se v rozporu s původním plánem neuskutečnil, což však bylo všem známo již v prosinci 2015, tedy před podpisem smlouvy dne 1. 2. 2016.

20. Důvodně shledal odvolací soud odvolání žalobkyně proti usnesení č.j. 12 C 28/2017 - 575, jímž soud I. stupně vyčíslil náklady řízení. Je třeba konstatovat, že písemné vyhotovení rozsudku je v rozporu se zněním, jak byl rozsudek vyhlášen při ústním jednání. Při ústním vyhlášení rozhodnutí nemusí být výše nákladů řízení vyčíslena konkrétní částkou, postačí údaj, že výše bude specifikována až v písemném vyhotovení rozhodnutí (§ 151 odst. 5 o. s. ř.), jako tomu bylo v souzené věci. Soud I. stupně pochybil, pokud v písemném vyhotovení rozsudku uvedl, že výše náhrady nákladů řízení bude určena v samostatném usnesení a následně usnesením č.j. 12 C 28/2017 - 575 rozhodl, že náhrada nákladů řízení činí 889 350 Kč, čímž zatížil řízení vadou, kterou odvolací soud nemohl napravit (nejedná se o případ ve smyslu § 155 odst. 1 věta druhá o. s. ř.), a proto nezbylo než v tomto rozsahu věc vrátit soudu I. stupně k dalšímu řízení (výrok III.).
21. Na soudu I. stupně nyní bude, aby usnesením rozhodl tak, že žalobkyni uloží povinnost k náhradě nákladů řízení vůči žalovanému ve znění: “žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému na náhradu nákladů řízení částku... Kč do... dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám advokáta...“, jejichž výši vyčíslí, přitom se vypořádá i s odvolacími námitkami žalobkyně, tj. odůvodní a) délku ústního jednání dne 3. 9. 2019 přesahující 2 hodiny, b) proč přiznal úkony žalované provedené po koncentraci řízení – vyjádření ze dne 17. 10. 2018, 17. 5. 2019, 3. 10. 2019 a 3. 12. 2019. Z obsahu spisu je zřejmé, že přiznal-li soud I. stupně jako úkon právní služby vyjádření ze dne 3. 12. 2019, jedná se o písařskou chybu. Při rozhodování vezme též v úvahu, že a) výše odměny za 1 úkon právní služby činí 52 220 Kč (z punkta 19 747 800 Kč) a nikoli 52 200 Kč, b) žalovaný má nárok na přiznání 1 úkonu právní služby za přípravu a převzetí zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb., o který bude třeba náklady navýšit. Neopomene též rozhodnout o nákladech odvolacího řízení ve smyslu § 224 odst. 3 o. s. ř., když žalovaný (jeho zástupce) podal vyjádření k odvolání, vyjádření k odvolání proti samostatnému usnesení o nákladech řízení, vyjádřil se k návrhu na přerušování řízení a účastnil se ústního jednání u odvolacího soudu.
22. Ze shora uvedených důvodů odvolací soud podle § 219 o. s. ř. výrok I. napadeného rozsudku potvrdil jako věcně správný; ve výroku II. rozsudek a samostatné usnesení č.j. 12 C 28/2017 - 575 zrušil dle § 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř. a dle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. věc vrátil soudu I. stupně k dalšímu řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné (vyjma výroku I. a výroku III., kde dovolání není přípustné), jestliže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím soudu I. stupně dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Praha 2. prosince 2020

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Záhrubská

Mgr. Lubor Veselý v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Záhrubská